

SPOŁECZNA REWITALIZACJA

WYJĄTKOWY PROJEKT NA TERENIE
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

– mieszkańcy mają realny wpływ!

1 stycznia 2019 roku ruszyło wyjątkowe przedsięwzięcie obejmujące działania rewitalizacyjne i animację społeczną wokół dobra wspólnego na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Mówimy tu o rewitalizacji społecznej, czyli wszystkich procesach, które mają na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego mieszkańców obszarów zdegradowanych. Jest to kontynuacja pilotażowego projektu z 2016 roku, który objął swoim zasięgiem 18 gmin ze Specjalnej Strefy Włączenia. Tamten projekt okazał się sukcesem i dlatego dziś możemy realizować założenia modelu animacji społecznej na obszarze rewitalizacji w 71 gminach województwa zachodniopomorskiego!

Gdzie prowadzone są działania?

Działania rewitalizacyjne skierowane są dla mieszkańców małych obszarów, jak sołectwa, ulice, dzielnice, miejscowości. Mogą być realizowane wyłącznie na wytypowanych w samorządach obszarach rewitalizowanych. Takie obszary można znaleźć w Lokalnych Programach Rewitalizacji (dokumencie dostępnym na stronie internetowej gminy).

Dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego zrealizujemy prawie pół tysiąca inicjatyw!

Jesteśmy jedynym województwem w Polsce, gdzie środki finansowe trafią bezpośrednio do mieszkańców i to oni zdecydują, na co zostaną wydane. Jest to głos mieszkańców, którzy w końcu mogą wskazać, czego im naprawdę brakuje oraz jak chcą żeby dana inicjatywa wyglądała. Nikt z zewnątrz nie narzuca im, na zostaną wydane środki i jak będzie wyglądała realizacja ich lokalnej inicjatywy. Jest jednak jeden warunek – nikt tego za nich nie zrobi!

Wyjątkowy projekt

To nie jest tak, że na wsiach nic się nie dzieje. Żyjemy na terenach popegeerowskich, w przeświadczeniu, że nic się da zrobić. Współpraca z mieszkań-

cami pokazuje, że większość z nas po prostu nie zna swojego województwa. Żyjemy na pięknych terenach z wyjątkowymi ludźmi, którzy kochają swoje wsie i miejscowości. Mają mnóstwo pomysłów, tylko nikt nigdy nie pozwolił im wywierać bezpośredniego wpływu na zmianę ich miejscowości – nie zapytał ich wcześniej o zdanie, nie zaufał i nie przekazał funduszy na realizację ich przedsięwzięć bez „papierologii” i konkursów.

Jednym z warunków realizowania poszczególnych inicjatyw jest spełnienie zasady projektowania uniwersalnego. **Każda inicjatywa musi być przystosowana dla osób z różnymi potrzebami (np. osoby z niepełnosprawnościami).**

Działamy również ponad podziałami. Z każdą gminą, na terenie której działamy podpisujemy porozumienie o współpracy, ale nie przerzucamy dodatkowej pracy na Wójta lub Burmistrza. Skupiamy się na konkretnych efektach lokalnych i pracy z mieszkańcami. Zależy nam, by zapoczątkować, rozwinąć i ugruntować procesy, które w przyszłości pomogą mieszkańcom decydować o sobie i otaczającej ich rzeczywistości – działając, jako wspólnota ludzi z danego miejsca.

Wyzwania?

Największą trudnością projektu jest wyciągnięcie ludzi z domów i zachęcenie ich do działania. Jesteśmy przyzwyczajeni, że zawsze ktoś za nas coś organizuje i dba o przestrzeń publiczną.

Co można zbudować za taką kwotę?

Działania w poprzednich latach pokazały, że za niedużą kwotę, jak np. 15 000 – 20 000 zł można naprawdę wiele. Jeśli pieniądze trafiają w ręce ludzi, omija nas cała kosztowna „papierologia”, pośrednicy i koszty przetargów. W tym projekcie całość biurokracji bierzemy na siebie, jako realizatorzy projektu. Stawiamy na to, by mieszkańcy całą energię skupili na działaniach, a nie zniechęcali się biurokacją. Wraz z Partnerami czuwamy również nad tym, by wszystko przebiegało zgodnie z prawem.

W Społecznej Rewitalizacji, jeśli chcemy, aby w naszej gminie powstało miejsce spotkań, bo takiego miejsca brakuje, musimy sami zmobilizować się, by inicjatywa powstała. Nie musimy martwić się o pieniądze, bo one już są – teraz chodzi o to aby mądrze je wydać i zrobić coś dla siebie. **Projekt pokazuje, że mamy wpływ na kształt przestrzeni publicznej** – nie tylko wójt, czy burmistrz. I warto działać wspólnie na rzecz naszej miejscowości, a nie dbać tylko o własne podwórko. Społeczna Rewitalizacja jest pięknym eksperymentem, który pokazuje, co się zadzieje, gdy przekażemy środki europejskie w ręce lokalnej społeczności.

W każdej gminie współpracujemy z Animatorem lokalnym, który skupia wokół siebie mieszkańców, sąsiadów i działaczy lokalnych. Osoby te objęte są cyklem wsparcia, w którym zdobywają niezbędne kompetencje dla efektywniejszej współpracy z ludźmi, rozwiązywania sytuacji kryzysowych oraz motywowania do działania.

Ważne, by dobrze zdefiniować dobro wspólne – co jest ważne dla naszej dzielnicy, wsi, z czego będzie mogła skorzystać zdecydowana większość – nie tylko określona grupa mieszkańców. I tak np., jeśli chcemy, by w naszej miejscowości powstała piękna ławka dla seniorów i ich wnuków, to postawmy dwie ławki – jedną o gabarytach dla małych dzieci a drugą dostosowaną do potrzeb seniorów. Dlaczego, bo to będą ich ławki dostosowane do ich potrzeb. Ba! Niech te dzieci same zdecydują, jakiego koloru będzie ich ławka! Niech seniorzy sami zdecydują na jakiej wysokości ma być ich siedzisko. Krótko mówiąc,

chcemy by każdy miał poczucie, że wpływa na otaczającą nas rzeczywistość.

Jaka jest stawka?

Gramy o wiele! Projekt trwa do końca 2021 roku. Nie chcemy, by po tym okresie mieszkańcy zostali sami sobie. Po ponad dwuletniej współpracy i zrealizowaniu 6 inicjatyw w każdej gmi-

nie, społeczność wie już, jak się mobilizować, jak i skąd pozyskać fundusze oraz jak wykorzystać potencjał lokalny. Ponadto chcemy pokazać, że warto jest realizować „małe przedsięwzięcia inwestycyjne”, które trafiają bezpośrednio do mieszkańców. Chcemy dalej pozwalać ludziom na samodzielne lokalne działania z parasolem ochronnym „nad papierologią”.

Więcej o projekcie na stronie:

www.spolecznarewitalizacja.pl
oraz na FB: **@spolecznarewitalizacja**

DZIAŁANIA REWITALIZACJI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM PODZIELONE SĄ NA TRZY PROJEKTY:

SPOŁECZNA REWITALIZACJA:

Lider projektu:

Fundacja Nauka dla Środowiska w partnerstwie z Aktywa Plus Emilia Kowalska i „4C Centrum Ekonomii Społecznej” Sp. z o.o.

POSZUKIWACZE ZAGINIONYCH INICJATYW:

Lider projektu:

Lider Pojezierza w partnerstwie z Fundacją Nauka dla Środowiska i Fundacją pod Aniołem.

REWITALIZACJA SZANSĄ NA AKTYWNA INTEGRACJĘ:

Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Projekt realizowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.